

A HAJDÚDOROGI METROPOLITAI EGYHÁZ
GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELMI SZABÁLYZATA
LELKIPÁSZTOROK ÉS NEVELÉSI, OKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
INTÉZMÉNYEK BEN DOLGOZÓ MUNKATÁRSOK SZÁMÁRA

A Hajdúdorogi Metropolitai Egyház érsek-metropolitája, Kocsis Fülöp látva a társadalmunkban különös veszélynek kitett a kiskorúakat, az alábbi szabályzat kiadásával kívánja kifejezni Egyházunk és intézményei elkötelezettségét a gyengék, elesettek és védelemre szorulókat iránt támogató, védelmet adó környezetet biztosítva minden pszichikai, szexuális és fizikai visszaéléssel szemben. A visszaélések megelőzése érdekében segítséget nyújtunk számukra e szabályzattal, amely kijelöli a határokat és irányt mutat a lelkipásztori és az oktató-nevelő munka minden területén.

A KISKORÚAKAT ÉS A VÉDELEMRE SZORULÓKAT ÉRŐ
BÁNTALMAZÁSOK MEGELŐZÉSÉNEK SZABÁLYAI

A Hajdúdorogi Metropolitai Egyház és fenntartott intézményeiben szolgálatot teljesítő egyházi személyek és munkatársak az állami törvények maradéktalan betartására kötelezettek, továbbá az alább felsorolt keresztény erkölcsi normákat és alapelveket szem előtt tartó szabályokat is be kell tartaniuk és be kell tartatniuk. Ezek megsértését jelenteniük kell intézményük vezetőjének, akik szorosan együtt működve az állami és egyházi hatóságokkal, megteszik a további szükséges intézkedéseket.

Minden érintettel meg kell ismertetni jelen szabályzatot, amelynek megtartásában és megtartatásában következetesen részt kell vennie. Az alábbi szabályok vonatkoznak a fent megnevezettekre, valamint az általuk szervezett programokban részt vevőkre.

Főszabály:

Tiltott és megengedhetetlen mások bántalmazása, testi fenyegetése, megalázása.

1.1 Fogalmak

a) Érintettek: Oktatói és nevelői, ifjúsági és lelkipásztori munkánk nagyon sok résztvevőt érint. Az alábbi alapelvek mindegyikükre vonatkoznak, legyenek munkaviszonyban a Hajdúdorogi Metropolitai Egyházzal, a parókiákkal és az intézményekkel vagy sem: a lelkipásztorokra, a munkatársakra, megbízással ideiglenesen foglalkoztatottakra, valamint az önkéntesekre (mint az alkalmilag segítő nagykorú diákok, öregdiákok, szülők, illetve a formális szolgálatban lévő önkéntesek).

b) Kiskorú: Az egyházmegyei intézményekhez tartozó, ott megforduló, illetve közvetett, és/vagy közvetlen módon egyházmegyei szervezésű programon/rendezvényen részt vevő 18 év alattiak.

c) Védelemre szoruló: 18 év feletti személy, aki fizikai vagy mentális korlátai miatt kiemelten sebezhető lelki, fizikai vagy szexuális visszaélés által.

1.2 Preventív tájékoztatás a kiskorúakkal és a védelemre szorulókkal foglalkozóknak

a) A papnövendékeket a képzési idő alatt tájékoztatni kell a szabályzat tartalmáról.

b) A papság körlevél útján ismerheti meg a szabályzatot, amelyet aláírva vissza kell küldeni az érseki hivatal részére.

c) Az intézményvezetők munkaköri leírásának részévé kell tenni a szabályzatokban foglaltak betartását és betartatását. Az érintettek aláírásukkal igazolják, hogy megértették és megtartják e szabályokat.

d) A továbbképzések részeként minden érintettet tájékoztatni kell a jelen dokumentumról, és fel kell készíteni őket a kiskorúak és a védelemre szoruló megóvására.

A tájékoztatás az intézményvezetők bevonásával történik, akik egyben felelősek a jelen szabályzatban foglaltak betartásáért, annak ellenőrzéséért és betartatásáért.

2. Határhelyzetek és tiltott esetek

2.1.1 Pszichológiai kapcsolat

A nevelési szituáció és általában az ifjúsággal végzett munka rengeteg alkalmat ad a pszichológiai bántalmazásra, megalázásra — nem egyszer a szigorúság és következetesség torz értelmezésével.

2.1.2 Tiltott viselkedések

1. A teljesítmény értékeléséhez fűzött gúnyos kommentárok, megjegyzések, gesztusok, jelek.

2. Feladatok adása során megalázó helyzetek teremtése vagy az ilyen helyzetek megalázó kihasználása, stb.

3. Ruházkodáshoz, viselkedési formákhoz fűzött gúnyos kommentárok, megjegyzések.

4. Erotikus érzelem bármilyen kimutatása kiskorúval szemben.

5. Zaklatásnak, és így tiltott viselkedésnek számít bármilyen túlzott szexuális jellegű figyelem, amely a másokban félelmet és rossz közérzetet kelt. Ide tartozik a nemiségre vonatkozó minden degradáló megjegyzés vagy tett.

6. A „cyberbullying” bármely formája, mely az információs eszközök alkalmazásával (e-mail vagy SMS-üzenetekkel, weboldalakon, közösségi oldalakon, blogokon vagy más módon) tudatosan, ellenséges magatartással igyekszik másoknak ártani.

7. Olyan filmek, videók vetítése, melyek alkalmasak az adott korosztály fejlődését nem megfelelő irányba terelni.

8. A kiskorú családjára, hozzátartozóira vonatkozó negatív tartalmú, bántó, sértő

megnyilvánulások.

9. Nem történhet bántalmazás fegyelmezési vagy más célból sem.

a. A kiskorúak egymás közötti bántalmazása is tiltott, ill. megakadályozandó — sőt az is, hogy „nevelési célból” a kiskorúakkal fegyelmeztessék, dresszíroztassák egymást (csicskáztatás), különösen felnőtt asszisztálásával.

b. Tilos a fizikai és/vagy szellemi erőszak bármilyen formájának alkalmazása fegyelmezés vagy megfélemlítés céljából.

c. Tiltott viselkedés ezeken túl a bántalmazás bármilyen formája, eltérése, támogatása. Tiltott viselkedés, ha olyan médiahatásoknak tesszük ki, vagy engedjük kitenni a kiskorút, amelyeket a gyermekvédelmi törvény 6. § (6) bekezdése említ.

10. A „bullying” — fiatalok egymás közötti erőszakos cselekménye. Történhet ez az ún. csoporterőszak formájában, amikor egy csoport visszaél erejével egy másik emberrel szemben, sokszor a körülállók passzív egyetértését megszerezve, akik maguk nem akarnak áldozataivá válni hasonló eseménynek. Fizikai vagy más megaláztatáshoz kapcsolódó cselekvést egyén, csoport, felnőtt vagy maga az intézmény is elkövethet. A fentiekhez kapcsolódó semmilyen forma megtűrése nem elfogadható intézményeinkben és programjainkon.

Tiltott minden „beavatás”, mely értelmetlen feladatoknak, megalázó rítusoknak tesz ki másokat.

2.2 Kábítószeres és alkohol

a. Tilos kábítószer használata vagy birtoklása, nemcsak a kiskorúak jelenlétében.

b. Tilos alkoholt fogyasztani vagy alkohol hatása alatt lenni azon időszak alatt, amikor kiskorúak felügyelete van az érintettre bízva.

c. Tilos alkohol vagy kábítószer megtűrése, engedélyezése vagy kínálása kiskorúnak.

2.3 Szexuális visszaélés tilalma

Gyerekek elleni szexuális visszaélésnek nevezzük, amikor egy felnőtt arra használja hatalmát és befolyását, hogy egy gyereket szexuális tevékenységekben — legyen ez akár szóbeli akár fizikai, testi megnyilvánulás, kapcsolat — való részvételre, vagy annak passzív eltérésére vegyen rá. Ez a legteljesebb mértékben tilos és elfogadhatatlan. Figyelni kell arra, hogy a másik személy akkor is szexuális zaklatásnak érezhet egyes viselkedéseket, érzelmi megnyilvánulásokat, amikor azok csak a barátságosság kifejezései. Minden helyzetben a kiskorú érzékenységét elsődleges szempontként kell figyelembe venni.

2.3.1 A fizikai érintés néhány formájával felnőttek visszaélnek korunkban. Annak érdekében, hogy megtartsuk a lehető legbiztonságosabb környezetet a kiskorúak számára, el kell kerülnünk minden félreérthető viselkedési formát.

1. Nem elfogadható viselkedés kiskorúval szemben például: szájon csókolás; a nemi szervek, mell szándékos érintése; szerelmi-erotikus érzelmek mutatása. Tartózkodni kell a kiskorú ölbe vételétől, vagy birkózástól kiskorúval, bármilyen masszázstól kiskorúnak vagy kiskorú által.

2. Tilos kiskorúak jelenlétében meztelenül mutatkozni, átöltözni vagy zuhanyozni, illetve mást ilyen helyzetben fényképezni. Nomád tábori körülmények esetén, ahol nehéz a térbeli elkülönítés, a vezetők külön időben fürödjenek.

3. Tilos pornográf vagy más erkölcsileg vitatható anyagok felkínálása kiskorúaknak. Tilos megengedni vagy biztatni kiskorút arra, hogy részt vegyen bármilyen pornográf jellegű felvételen, vagy ilyet birtokoljon.

4. Tilos a szexuális témára koncentrálnó beszélgetés kiskorúakkal, a kifejezetten nemi felvilágosító órák és lelkipásztori munka kontextusán kívül.

5. Tilos szexuális, szerelmi, vagy ahhoz közelítő viszonyba lépni kiskorúval.

6. Ugyanakkor a megfelelő barátságos kapcsolat kimutatása az oktatói és nevelői munkánk, lelkipásztori tevékenységünk pozitív része. Az alábbiak erre adnak példát:

háton vagy vállon veregetés; kézfogás; a kéz, váll érintése; a vállak átölelése; kézen fogva sétálni kisgyerekekkel; kisgyerekekhez lehajolni átölelésre; kezek átfogása ima alatt; kézrátétel a kiskorú fejére stb. A nevelő legyen tudatában annak, hogy minden fizikai kapcsolatnak — korosztálytól függően — eltérő üzenete lehet. Ennek megállapításához kifejezett figyelemre, a kiskorú ismeretére van szükség. Ebben az esetben a kiskorú érzékenysége lehet mértékadó.

2.3.2 Tiltott helyszínek

1. Intézményenként át kell tekinteni, hogy milyen helységek átalakítása lehetséges és szükséges a nagyobb transzparencia megteremtése érdekében. (Intézményeinkben a beszélgető szobák legyenek ablakkal ellátva!) Ezért a helyi elöljáró illetve az intézményvezető felel.

2. Tilos egyénileg találkozni kiskorúval félreértésre okot adó helyen és körülmények között.

3. Tilos kiskorúval egyedül maradni egy szobában éjszakára. Tilos egy ágyban, egy hálósákban vagy kisméretű sátorban feküdni kiskorúval.

Záró rendelkezés

A fenti előírásokon kívül az intézményekben meglévő etikai kódexek vagy szabályzatok is megőrzik hatályukat. Ha a jelen előírások valamiben szigorúbban rendelkeznek, úgy a korábbi rendelkezés hatályát veszíti és a jelen előírást kell követni. A szabályzat ismertető és betartásáról nyilatkozat aláírása kötelező minden olyan munkatárssal, aki kiskorúval, vagy védelemre szorulóval kerül kapcsolatba munkája során.

Debrecen, 2022. október

Kocsis Fülöp
érsek-metropolita